

อิทธิพลเชิงสาเหตุของความรู้และความเข้าใจที่มีต่อการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Causal Influence of Knowledge and Understanding on the Application
of Sustainable Development Goals (SDGs) Among Students at
Bangkokthonburi University

ชนาภรณ์ ปัญญาการผล^{1*}, ขจรศักดิ์ กันใช้² และโสพัฒน์ โสภากิมุข³

Chanaphorn Panyakanphon^{1*}, Khajonsak Khanchai² and Sophat Sopapimuk³

^{1*, 3}อาจารย์ สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

²อาจารย์ สาขาวิชาธุรกิจอีสปอร์ต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

^{1*,3}Lecturer from Educational Technology and Communication the Faculty of Education Bangkok Thonburi University

²Lecturer from Esports Business the Faculty of Management Science Nakhon Pathom Rajabhat University

*Corresponding Author Email: chanaphorn.pan@bkkthon.ac.th

Received: 20 March 2026 Revised: 5 June 2026 Accepted: 20 June 2026

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี 2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างทางประชากรศาสตร์ด้านความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ และ 3. เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของความรู้และความเข้าใจที่มีต่อการนำไปใช้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบประเมินที่ผู้วิจัยพัฒนาจากการทบทวนวรรณกรรมแบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่ ข้อมูลประชากรศาสตร์ แบบทดสอบความรู้ 25 ข้อ แบบประเมินความเข้าใจ 10 ข้อ และแบบประเมินการนำไปใช้ 15 ข้อ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จำนวน 600 คน ที่มาจากการการสุ่มแบบหลายขั้นตอนแล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบทดสอบและแบบประเมินมาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบไปด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบการทดสอบค่าที และการถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยภาพรวมมีความรู้สูง .648 ระดับความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.49$, S.D.= 0.20) และระดับการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.43$, S.D.= 0.18) 2) เปรียบเทียบตามประเภทนักศึกษาระหว่างชาวไทยและชาวต่างชาติ นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีคะแนน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งในมิติความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ โดยเฉพาะคะแนนรวมของความรู้ที่ค่าที่อยู่ที่ .936 ความเข้าใจที่ค่าที่อยู่ที่ .318 และการนำไปใช้ที่ค่าที่อยู่ที่ -.469 ล้วนสะท้อนทิศทางเดียวกันว่า ระดับผลลัพธ์ไม่ได้ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และ 3) ความรู้และความเข้าใจมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการนำไปใช้อย่างมีนัยสำคัญ โดยร่วมกันอธิบายได้ร้อยละ 28.1 สมการพยากรณ์คือ การนำไปใช้ =

$4.222 + 0.130 (\text{ความรู้}) + 0.160 (\text{ความเข้าใจ})$ สรุปได้ว่า การส่งเสริมทั้งความรู้และความเข้าใจเป็นสาเหตุสำคัญต่อการนำไปใช้ของนักศึกษา

คำสำคัญ: ความรู้, ความเข้าใจ, การนำไปใช้

Abstract

This research consists purposes were 1. to examine Bangkokthonburi University students' levels of knowledge, understanding and application of the Sustainable Development Goals 2. to compare these outcomes across demographic groups and 3. to analyze the effects of knowledge and understanding on application. The sample consisted of 600 Bangkokthonburi University students selected through convenience sampling. Research instruments included a questionnaire and an assessment form developed from a literature review, SDG concepts and the Education for Sustainable Development framework. The instruments comprised four sections demographic information SDG knowledge, measured by 25 multiple-choice items covering the 5Ps framework; SDG understanding, measured by 10 five-point Likert-scale items and SDG application, measured by 15 five-point Likert-scale items. Data were analyzed using descriptive statistics, independent-samples t-tests and multiple regression analysis. The findings revealed that 1) The level of knowledge regarding the Sustainable Development Goals was overall high, at .648. The level of understanding of the Sustainable Development Goals was overall at the highest level ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = 0.20) and the level of application of the Sustainable Development Goals was overall at the highest level ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.18). 2) When comparing student type between Thai and international students, the two groups showed no statistically significant difference in scores across the dimensions of knowledge, understanding and application. In particular, the overall scores for knowledge ($t = .936$), understanding ($t = .318$) and application ($t = -.469$) all pointed in the same direction, indicating that the outcome levels did not differ significantly and 3) Knowledge and understanding had a statistically significant positive influence on application, jointly explaining 28.1% of the variance. The prediction equation is $\text{Application} = 4.222 + 0.130 (\text{Knowledge}) + 0.160 (\text{Understanding})$. In conclusion, promoting both knowledge and understanding is a key contributing factor to students' application of the Sustainable Development Goals.

Keywords: Knowledge, Understanding, Application

บทนำ

ในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การศึกษาถือเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยสร้างความรู้และทักษะให้แก่ประชาชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน โดยแนวคิดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Education for Sustainable Development: ESD) ขององค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก ที่ระบุว่าการศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนเกิดทักษะ ความรู้ ค่านิยม และทัศนคติที่จำเป็นในการรับมือกับความท้าทายระดับโลก เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความเหลื่อมล้ำ และการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน (มูลนิธิการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน, ม.ป.ป.) สถาบันอุดมศึกษาทั่วโลกจึงถูกคาดหวังให้มีบทบาทเชิงรุกในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ผ่านพันธกิจหลักทั้งการจัดการเรียนการสอน งานวิจัย การบริการวิชาการเพื่อสังคม และการบริหารจัดการภายในมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับหลักความยั่งยืน ยุทธศาสตร์ระดับชาติของไทยเองก็เน้นให้มหาวิทยาลัยบูรณาการประเด็นเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่ทุกมิติของการดำเนินงานเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ นิสิตนักศึกษา ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของประเทศในอนาคต ถือเป็นกลุ่มที่มีบทบาทและความรับผิดชอบโดยตรงต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้และตระหนักรู้ถึงปัญหาทางสังคม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจที่ท้าทายผ่านกรอบแนวคิดของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงสนับสนุนให้นักศึกษาได้ทำกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทุกคนอย่างทั่วถึง มหาวิทยาลัยหลายแห่งเริ่มปรับหลักสูตรการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกด้านความยั่งยืนให้แก่นักศึกษา ตัวอย่างเช่น การให้นักศึกษาได้ลงมือทำงานจิตอาสาช่วยเหลือชุมชน ซึ่งเปรียบเสมือนห้องเรียนชีวิตที่สร้างมุมมองใหม่ ๆ และหล่อหลอมจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม (SD Perspectives, 2024) นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนโครงการที่นักศึกษาเป็นผู้ริเริ่มในประเด็นความยั่งยืน เพราะช่วงวัยของนักศึกษาเต็มไปด้วยพลังและความคิดสร้างสรรค์ การเปิดพื้นที่ให้นักศึกษาได้ลงมือทำกิจกรรมด้านเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนจะช่วยเสริมทักษะความเป็นผู้นำและประสบการณ์การเรียนรู้นอกห้องเรียนควบคู่กัน (ชล บุญนาค และคณะ, 2565)

กรอบแนวคิดที่พิจารณาการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ของนิสิตนักศึกษาในสามองค์ประกอบหลัก ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจ (Understanding) และ การนำไปใช้ (Application) โดยมีแนวคิดพื้นฐานจากทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom's Taxonomy) ที่จัดลำดับพัฒนาการด้านพุทธิพิสัยของมนุษย์เริ่มจากการมีความรู้และความเข้าใจ แล้วจึงสามารถประยุกต์ใช้ความรู้นั้นได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ (วรวิทย์ จันทรสุวรรณ, 2568) กล่าวคือ ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักการหรือแนวคิดเสียก่อน มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในแนวคิดเหล่านั้น จึงจะสามารถนำความรู้ที่มีไปปรับใช้แก้ปัญหาและปฏิบัติจริงให้เกิดผลได้ การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จึงเป็นขั้นตอนแรกที่มีความสำคัญมาก มีการระบุไว้ในแผนระดับชาติว่าต้องเร่งสร้างการรับรู้ให้ทุกภาคส่วนเข้าใจเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างทั่วถึงทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมขับเคลื่อนวาระนี้ร่วมกัน ในทางปฏิบัติพบว่าความรู้ที่ตระหนักรู้ไม่ได้รับประกันว่าจะเกิดการลงมือปฏิบัติจริงเสมอไป ช่องว่างระหว่างความตระหนักกับการกระทำยังคงมีอยู่ในหลายบริบท รายงานการวิเคราะห์บทบาทมหาวิทยาลัยไทยต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนชี้ว่าสถาบันอุดมศึกษาขาดการเชื่อมโยงองค์ความรู้เข้ากับการปฏิบัติให้เกิดผลกระทบต่อสังคมอย่างเป็นรูปธรรม (สมศักดิ์ สามัคคีธรรม, 2568) การวิจัยเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับอุดมศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับทั้งระดับความรู้ความเข้าใจ และการสำรวจความสามารถนำแนวคิดเป้าหมายการพัฒนา

พัฒนาที่ยั่งยืนไปปรับใช้ในชีวิต การเรียน หรือกิจกรรมได้อย่างไร เพื่อประเมินความพร้อมของเยาวชนในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนในทางปฏิบัติ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี (มกธ.) ได้กำหนดนโยบายและดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับสถาบันอย่างเป็นรูปธรรม โดยในปี 2565 ได้ประกาศนโยบายความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อบูรณาการหลักการพัฒนายั่งยืนขององค์การสหประชาชาติเข้ากับทุกด้านของการบริหารจัดการและการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย โดยปรับปรุงการดำเนินงานภายในมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับเป้าหมายเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม และการจัดการทรัพยากร เช่น SDG11 เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน SDG12 การผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน SDG13 การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ SDG17 ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน พร้อมทั้งส่งเสริมวัฒนธรรมความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในหมู่คณาจารย์ นิสิต และบุคลากรของมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง ภายใต้นโยบายนี้สถาบันมุ่งลดการปล่อยคาร์บอน และส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียนในพื้นที่มหาวิทยาลัยเพื่อลดผลกระทบต่อสภาพภูมิอากาศอย่างเป็นรูปธรรม (มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 2565) นอกจากนี้สถาบันยังบูรณาการเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเข้ากับการเรียนการสอนและหลักสูตรวิชาต่าง ๆ อาทิ การปรับปรุงหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะ SDG3 สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี เพื่อผลิตบัณฑิตแพทย์ที่มีสมรรถนะด้านการสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนอย่างยั่งยืน ทั้งในมิติทางสังคมและสิ่งแวดล้อม นักศึกษาแพทย์ของมกธ.จะได้เรียนรู้ประเด็นสุขภาพระดับโลกและฝึกปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน โดยใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นกรอบในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้คนในชุมชน (มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 2568) ทั้งนี้สถาบันมีความร่วมมือกับเครือข่ายสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมและโครงการวิชาการที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เช่น การเป็นเจ้าภาพร่วมจัดประชุมวิชาการระดับชาติหัวข้อ “สหวิทยาการเพื่อการพัฒนานวัตกรรมที่ยั่งยืน” เพื่อเปิดเวทีแลกเปลี่ยนผลงานวิจัยด้านความยั่งยืนของคณาจารย์และนักศึกษาจากหลากหลายสถาบัน (มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 2567) ความเคลื่อนไหวเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีในการนำหลักการเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมาปรับใช้ทั้งในการบริหารองค์กร การเรียนการสอน และการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับท้องถิ่นและประเทศชาติ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนถือเป็นวาระการพัฒนาระดับโลกที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันขับเคลื่อนอย่างเร่งด่วนภายในทศวรรษนี้ ในขณะที่ปี 2573 ซึ่งเป็นเส้นตายของการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนกำลังจะมาถึงในอีกไม่ถึง 5 ปีข้างหน้า สถาบันอุดมศึกษาและนิสิตนักศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการผลักดันเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่การปฏิบัติจริงผ่านการศึกษา การวิจัย และกิจกรรมเพื่อสังคมต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้อง ตลอดจนการสามารถนำนโยบายหรือแนวคิดเหล่านี้ไปปรับใช้ได้จริงในชีวิตและการทำงานของนักศึกษา จะเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้สังคมบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งนี้จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่ายังมีช่องว่างความรู้ที่ต้องการการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับระดับความตระหนักรู้และพฤติกรรมด้านเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในอุดมศึกษาของประเทศไทยรวมถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการปรับใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ในบริบทชีวิตนักศึกษาโดยตรง กรณีศึกษาที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่กำลังขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับองค์กร จึงเป็นบริบทที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาประเด็นดังกล่าว

ดังนั้น งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงต้องการสำรวจและวิเคราะห์สถานการณ์ดังกล่าวในบริบทของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร โดยอาศัยกรอบแนวคิดความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งคาดว่าจะได้รับจะช่วยเติมเต็มช่องว่างทางวิชาการในด้านนี้ และให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายแก่สถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนายุทธศาสตร์การศึกษาและกิจกรรมที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างทางประชากรศาสตร์ของความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อวิเคราะห์สาเหตุของความรู้และความเข้าใจที่มีต่อการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

1.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี โท และเอกของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษาที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูล ณ วันที่ 5 พฤศจิกายน 2568 จำนวน 31,722 คน (Eduzone, 2024) ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับสถาบันและสังคมในอนาคต

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี โท และเอกของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษาที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวนทั้งหมด 600 คน โดยแบ่งเป็น นักศึกษาระดับปริญญาตรี 300 คน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 300 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยในขั้นแรกทำการสุ่มเลือกคณะและสาขาวิชา ซึ่งมีการเลือกคณะและสาขาวิชาในขั้นแรกเพื่อลดความเอนเอียงในการเลือกกลุ่มตัวอย่างและให้เป็นตัวแทนที่เหมาะสมกับประชากร

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 4 ตอน ประกอบไปด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประเภทนักศึกษา เพศ ระดับการศึกษา กลุ่มสาขาวิชา ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบที่ถูก คือ 1 คะแนน ผิด คือ -1 คะแนน และไม่แน่ใจ คือ 0 คะแนน โดยแบ่งการจัดกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนออกเป็น 5 มิติ (ซล บุนนาค และคณะ, 2561) ได้แก่ People, Prosperity, Planet, Peace และ Partnership ทั้งหมดจำนวน 25 ข้อ ตอนที่ 3 ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นข้อคำถามประเมินแบบเลือกตอบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550; สุนิดา เกียรติวัฒนวิศาล, 2565) และยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) (ราชกิจจานุเบกษา,

2561) ทั้งหมดจำนวน 10 ข้อ และตอนที่ 4 การนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไปใช้ เป็นข้อคำถามประเมินแบบเลือกตอบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบไปด้วย การขับเคลื่อนในระดับพื้นที่ (SDG Localization) (กองกิจการการพัฒนา กรมองค์การระหว่างประเทศ, 2567) อีกทั้ง ยังมีตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิตั้งน้อย 3 ท่าน และวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์ไม่ต่ำกว่า .50 (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง และตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ไม่ต่ำกว่า .70 (Cronbach, 1951)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักในการวิจัย ซึ่งสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ตามวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามความเหมาะสม ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองและผ่านระบบออนไลน์ พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอความยินยอมจากผู้ตอบแบบสอบถามก่อนการตอบทุกครั้ง จากนั้นจึงรวบรวมแบบสอบถามตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล ในช่วงเดือนมกราคมถึงกุมภาพันธ์ และคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) วิเคราะห์ระดับความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนด 3) เปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ โดยใช้สถิติที และ 4) วิเคราะห์อิทธิพลของความรู้และความเข้าใจที่มีต่อการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้น (Linear Regression Analysis) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์และอำนาจในการพยากรณ์ของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบไปด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การเปรียบเทียบการทดสอบค่าที (t- test) และการถดถอยพหุคูณ (Regression) โดยผู้วิจัยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาระดับของความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

ผลการวิจัยพบว่า ระดับของความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ผู้วิจัยสามารถจำแนกตามตารางที่ 1-3 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

กลุ่มเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	รวมคะแนนโดยเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ร้อยละรวมคะแนนโดยเฉลี่ย	แปลผล
People	.578	.34	78.90	มีความรู้ปานกลาง
Prosperity	.539	.32	76.95	มีความรู้ปานกลาง
Planet	.867	.21	93.35	มีความรู้สูง
Peace	.774	.24	88.70	มีความรู้สูง
Partnership	.481	.27	74.05	มีความรู้ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	.648	.13	82.40	มีความรู้สูง

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยภาพรวมมีความรู้สูง .648

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

กลุ่มเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	ผลเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	4.69	.26	มีความเข้าใจมากที่สุด
ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580)	4.30	.31	มีความเข้าใจมากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.49	.20	มีความเข้าใจมากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.49$, S.D.= 0.20)

ตารางที่ 3 ผลการประเมินการนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไปใช้

กลุ่มเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	ผลเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
การขับเคลื่อนในระดับพื้นที่	4.19	.38	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
การติดตามและประเมินผล	4.14	.36	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
การจัดทำโครงการอย่างมีความรับผิดชอบ	4.95	.12	ปฏิบัติเป็นประจำ
เฉลี่ยรวม	4.43	.18	ปฏิบัติเป็นประจำ

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับการนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไปใช้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.43$, S.D.= 0.18)

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างทางประชากรศาสตร์ของความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างทางประชากรศาสตร์ของความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ประเภทนักศึกษาและระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีระดับการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. วิเคราะห์สาเหตุของความรู้และความเข้าใจที่มีต่อการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุของความรู้และความเข้าใจที่มีต่อการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลตามตารางที่ 4-5 ดังนี้

ตารางที่ 4 การถดถอยพหุคูณของตัวแปรความรู้และความเข้าใจต่อการนำไปใช้

โมเดล	ตัวแปรต้นตาม	ค่าคงที่	β_0	t _{value}	t _{prob}	F _{value}	F _{Prob}	R	R ²	R _{adj}	Std.Err
1	ความรู้	4.110	.207	7.690	<.001 *	59.14	<.001 *	.427	.182	.181	.174
2	ความเข้าใจ	2.820	.325	10.67 3	<.001 *	113.9 0	<.001 *	.332	.110	.109	.179
3	ความรู้ และ ความเข้าใจ	4.222	.130, .160	24.81	<.001 *	99.50	<.001 *	.531	.281	.280	.175

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบความแตกต่างของลักษณะทางประชากรศาสตร์ของความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้

ประเด็นการ เปรียบเทียบตัว แปรต้น	นักศึกษา ชาวไทย		นักศึกษา ชาวต่างชาติ		t	P	แปล ผล	ปริญญาตรี		บัณฑิต ศึกษา		t	P	แปล ผล
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.				$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
ความรู้	.65	.13	.65	.13	.936	.962	ไม่แตกต่างทั้งหมด	.65	.13	.65	.13	-2.87	.774	ไม่แตกต่างทั้งหมด
People	.56	.34	.61	.32	- 1.598	.111		.57	.33	.60	.37	-7.40	.459	
Prosperity	.54	.31	.55	.32	-.307	.759		.54	.33	.55	.28	-3.09	.758	
Planet	.87	.20	.85	.21	1.062	.289		.87	.21	.86	.21	.350	.726	
Peace	.78	.23	.76	.24	.565	.572		.77	.24	.80	.21	- 1.198	.232	
Partnershi p	.49	.27	.46	.28	.936	.350		.49	.27	.45	.25	1.395	.163	
ความเข้าใจ	4.50	.20	4.49	.20	.318	.751		4.50	.20	4.48	.20	.784	.433	
หลักปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง	4.69	.25	4.67	.27	.994	.320		4.69	.25	4.66	.28	1.317	.188	

ยุทธศาสตร์ชาติ	4.30	.31	4.31	.31	-.421	.674		4.30	.32	4.30	.28	-.090	.928	
การทำไปใช้	4.42	.18	4.43	.17	-.469	.639		4.43	.18	4.43	.17	-.119	.905	
การขับเคลื่อนในระดับพื้นที่	4.19	.37	4.20	.41	-.359	.720		4.19	.38	4.19	.38	.084	.933	
การติดตามและประเมินผล	4.14	.36	4.14	.36	-.164	.870		4.13	.36	4.16	.34	-.884	.377	
การจัดการองค์กรอย่างมีความรับผิดชอบ	4.94	.12	4.95	.11	-.484	.629		4.95	.11	4.93	.14	1.668	.097	

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 4 และ 5 พบว่า ความรู้และความเข้าใจมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตัวแปรความเข้าใจมีอิทธิพลสูงกว่าความรู้ และสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ในระดับที่มีนัยสำคัญ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับของความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ .648 คิดเป็นร้อยละ 82.40 เมื่อพิจารณารายมิติพบว่า มิติ Planet มีระดับความรู้สูงที่สุด ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ .867 คิดเป็นร้อยละ 93.35 รองลงมาคือ Peace ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ .774 คิดเป็นร้อยละ 88.70 ซึ่งทั้งสองมิตินี้อยู่ในระดับสูง สะท้อนว่านักศึกษามีฐานความรู้เด่นชัดในประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมและสันติภาพ ส่วนมิติ People, Prosperity และ Partnership มีค่าร้อยละอยู่อยู่ที่ 78.90 76.95 และ 74.05 ตามลำดับ จัดอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะ Partnership ต่ำที่สุดค่าเฉลี่ยอยู่ที่ .481 จึงตีความได้ว่า ความรู้ภาพรวมจะอยู่ในระดับสูง แต่ในประเด็นที่เกี่ยวกับความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ยังเป็นด้านที่ควรยกระดับให้ดีขึ้น 2) ด้านความเข้าใจ ผลการประเมินพบว่า มีความเข้าใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.49 โดยหัวข้อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยสูงอยู่ที่ 4.69 และยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกันอยู่ที่ 4.30 ภาพรวมจึงสะท้อนว่า นักศึกษาไม่ได้เพียงรู้ข้อเท็จจริงเท่านั้น แต่ยังมีความเข้าใจเชิงแนวคิดและกรอบนโยบายที่เชื่อมโยงกับบริบทประเทศไทยได้ในระดับสูงมาก และ 3) ด้านการนำไปใช้ผลการประเมินพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับ ปฏิบัติเป็นประจำ ค่าเฉลี่ย รวมอยู่ที่ 4.43 โดยมิติที่เด่นชัดที่สุดคือการจัดการองค์กรอย่างมีความ

รับผิดชอบ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.95 สะท้อนความสม่ำเสมอของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคมและจริยธรรมองค์กร ขณะที่การขับเคลื่อนในระดับพื้นที่ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.19 และการติดตามและประเมินผลอยู่ที่ 4.14 อยู่ในระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง กล่าวได้ว่า นักศึกษาแสดงการนำแนวคิดไปปฏิบัติจริงค่อนข้างต่อเนื่อง ซึ่งบางมิติที่เป็นกระบวนการเชิงระบบ เช่น การติดตามประเมินผล จะอยู่ในระดับรองลงมาเมื่อเทียบกับการปฏิบัติด้านความรับผิดชอบต่อองค์กร

2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างทางประชากรศาสตร์ของความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี พบว่า เปรียบเทียบตามประเภทนักศึกษาระหว่างชาวไทยและชาวต่างชาติ นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีคะแนน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งในมิติความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ โดยเฉพาะคะแนนรวมของความรู้ที่ค่าที่อยู่ที่ .936 ความเข้าใจที่ค่าที่อยู่ที่ .318 และการนำไปใช้ที่ค่าที่อยู่ที่ -.469 ล้วนสะท้อนทิศทางเดียวกันว่า ระดับผลลัพธ์ไม่ได้ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ เมื่อแยกพิจารณารายมิติทั้ง 5Ps รวมถึงองค์ประกอบย่อยของความเข้าใจและการนำไปใช้ ก็ยังไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน ในทำนองเดียวกัน เมื่อเปรียบเทียบตามระดับการศึกษาระหว่างปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งความรู้ที่ค่าที่อยู่ที่ -.287 ความเข้าใจที่ค่าที่อยู่ที่ .784 และการนำไปใช้ที่ค่าที่อยู่ที่ -.119 รวมถึงรายมิติย่อยส่วนใหญ่ก็ไม่แตกต่าง จึงสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ ที่ค่อนข้างใกล้เคียงกันระหว่างกลุ่มที่นำมาเปรียบเทียบ ซึ่งสะท้อนการได้รับประสบการณ์การเรียนรู้หรือกิจกรรมที่ใกล้เคียงกันภายใต้บริบทของมหาวิทยาลัยเดียวกัน ทำให้ผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันอย่างชัดเจน

3. เพื่อวิเคราะห์สาเหตุของความรู้และความเข้าใจที่มีต่อการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี พบว่า โมเดลมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางที่ค่าอาร์เท่ากับ .427 โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของการนำไปใช้ได้ร้อยละ 18.2 ทั้งนี้ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นบวกเท่ากับ .207 แปลความว่า เมื่อความรู้เพิ่มขึ้น แนวโน้มการนำไปใช้ก็เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาโมเดลที่ใช้ความเข้าใจเพียงสาเหตุเดียว พบว่าโมเดลมีนัยสำคัญทางสถิติมีความสัมพันธ์เชิงบวกที่ค่าอาร์เท่ากับ .332 และอธิบายความแปรปรวนของการนำไปใช้ได้ร้อยละ 11.0 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นบวกเท่ากับ .325 สะท้อนว่าการทำความเข้าใจ ในระดับลึกและเชื่อมโยงกับกรอบแนวคิดหรือนโยบายมีส่วนช่วยผลักดันการนำไปใช้เชิงพฤติกรรมได้จริง ทั้งที่สำคัญที่สุดคือ เมื่อวิเคราะห์สาเหตุความรู้และความเข้าใจร่วมกัน พบว่าโมเดลมีนัยสำคัญทางสถิติและมีความสัมพันธ์พหุคูณสูงขึ้นไปค่าอาร์เท่ากับ .531 โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของการนำไปใช้ได้ร้อยละ 28.1 แสดงว่าเมื่อพิจารณาความรู้และความเข้าใจร่วมกัน จะช่วยเพิ่มการอธิบายการนำไปใช้ได้ดีกว่าการใช้ตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งเพียงลำพัง นอกจากนี้ค่าสัมประสิทธิ์ของทั้งสองตัวแปรเป็นบวกที่ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นบวกเท่ากับของความรู้เท่ากับ .130 และค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นบวกเท่ากับของความเข้าใจเท่ากับ .160 จึงสรุปความได้ว่าทั้งความรู้และความเข้าใจต่างสนับสนุนการนำไปใช้ในทิศทางเดียวกัน และเมื่อเทียบเชิงน้ำหนักสัมพัทธ์ ความเข้าใจมีอิทธิพลมากกว่าความรู้เล็กน้อยในโมเดลรวม ทั้งนี้ สามารถสรุปในรูปสมการพยากรณ์ได้ว่า การนำไปใช้เท่ากับ $4.222 + 0.130(\text{ความรู้}) + 0.160(\text{ความเข้าใจ})$ ซึ่งชี้ว่าแม้ค่าคงที่ของการนำไปใช้จะอยู่ในระดับค่อนข้างสูงอยู่แล้ว แต่การเพิ่มขึ้นของความรู้และความเข้าใจสามารถช่วยเพิ่มระดับการนำไปใช้ได้อย่างมีนัยสำคัญ

การอภิปรายผล

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีมีฐานความรู้ในระดับสูง ขณะเดียวกันมีความเข้าใจอยู่ในระดับมากที่สุด และการนำไปใช้อยู่ในระดับปฏิบัติเป็นประจำ ซึ่งเป็นรูปแบบที่สอดคล้องกับบทบาทของมหาวิทยาลัยในฐานะพื้นที่สร้างสมรรถนะด้านความยั่งยืนและผลักดันวาระในการเรียนรู้และการปฏิบัติจริง โดยกรอบ 5Ps ที่ใช้จำแนกมิติความรู้สอดคล้องกับแกนความหมายหลักของวาระ 2030 ที่เน้นการพัฒนาสำหรับผู้คน โลก ความมั่งคั่ง สันติภาพ และความร่วมมือเป็นหุ้นส่วน (United Nations, 2015) ในด้านความเข้าใจที่อยู่ระดับมากที่สุดทั้งหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561–2580) ผลลัพธ์ดังกล่าวสะท้อน “ความเชื่อมโยงทางนโยบายและวัฒนธรรมการพัฒนาแบบไทย” ที่ถูกบ่มเพาะผ่านระบบการศึกษาและการสื่อสารสาธารณะอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมเข้ากับกรอบคิดระดับประเทศได้ดี เอกสารหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยงานรัฐถูกใช้เป็นฐานคิดด้านความพอประมาณ มีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน ซึ่งสัมพันธ์กับการพัฒนาอย่างยั่งยืนเชิงดุลยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550) ขณะเดียวกันยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ให้ความสำคัญกับความสมดุล” ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งยิ่งถูกทำให้ใกล้ชิดในฐานะวาระที่อยู่ในกรอบการพัฒนาประเทศ ไม่ใช่เรื่องไกลตัวระดับนานาชาติ (Office of the National Economic and Social Development Board, 2018) และด้านการนำไปใช้ที่อยู่ระดับปฏิบัติเป็นประจำ โดยเฉพาะการจัดการองค์การอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถอธิบายได้ว่า การรับรู้เรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม/จริยธรรมองค์กรเป็นหัวใจของการแปลงไปสู่พฤติกรรมในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมที่ถูกทำให้เป็นกรอบปฏิบัติในระดับสากลผ่านมาตรฐานแนวทางอย่าง ISO 26000 ที่เน้นการดำเนินงานอย่างรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (International Organization for Standardization, 2010) ทั้งนี้มิติที่เป็นกระบวนการเชิงระบบ เช่น การติดตามและประเมินผล ได้คะแนนต่ำกว่าเล็กน้อย ซึ่งอธิบายได้ว่ามักต้องอาศัยเครื่องมือ ข้อมูล ตัวชี้วัด และโครงสร้างสนับสนุนเชิงองค์กร/โครงการ ไม่ใช่พฤติกรรมส่วนบุคคลเพียงอย่างเดียว โดยแนวคิดการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่และการติดตามผลในระดับพื้นที่ต้องมีระบบข้อมูล กลไก และความร่วมมือหลายฝ่ายจึงจะทำได้อย่างเข้มแข็ง (กองกิจการการพัฒนา กรมองค์การระหว่างประเทศ, 2567)

2. ความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่าง 1) นักศึกษาชาวไทยกับชาวต่างชาติ และ 2) ปริญาตรีกับบัณฑิตศึกษา ในทุกมิติหลักสามารถอธิบายได้ว่าสามารถเป็นวาระสากลที่มีกรอบความหมายร่วมกันทั่วโลก และเมื่อผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยเดียวกัน หลักสูตร กิจกรรม ภูมิทัศน์การเรียนรู้ และค่านิยมองค์กร โอกาสได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่คล้ายกันย่อมสูง ทำให้ผลลัพธ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติไม่แตกต่างกันเด่นชัด นอกจากนี้ หากมหาวิทยาลัยมีการสื่อสารและการรณรงค์ในระดับสถาบันอย่างต่อเนื่อง ก็จะช่วยลดช่องว่างระหว่างกลุ่มประชากรศาสตร์ เพราะทุกกลุ่มถูกขับเคลื่อนด้วยบริบทเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการขับเคลื่อนผ่านการเปลี่ยนผ่านในระดับมหาวิทยาลัยในเชิงระบบ (Cuesta-Claros et al., 2023) ทั้งนี้เมื่อเทียบกับหลักฐานจากต่างประเทศ มีงานวิจัยบางส่วนรายงานว่า ความแตกต่างเชิงประชากรศาสตร์ที่ทำให้ความรู้และพฤติกรรมแตกต่างกันได้ อย่างเปรียบเทียบนักศึกษาในสหราชอาณาจักรและมาเลเซียพบว่า กลุ่มตัวอย่างมี

รูปแบบการแปลงความรู้เป็นพฤติกรรมต่างกัน และซับซ้อนของการสนับสนุนเชิงนโยบายและโปรแกรมของมหาวิทยาลัยว่าเป็นตัวเร่งให้ความรู้เชื่อมไปสู่พฤติกรรมได้ดีกว่า (Zhou et al., 2022) และการศึกษาเชิงสำรวจว่าความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมอาจต่างกันตามระดับการศึกษา สาขาวิชา และความคุ้นเคย (Leal et al., 2024) ดังนั้น ผลไม่แตกต่างในการศึกษานี้จึงตีความได้ในเชิงบวกว่า สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยมีลักษณะครอบคลุมและเท่าเทียมต่อผู้เรียนต่างกลุ่ม และช่วยทำให้ผลลัพธ์การเรียนรู้ไม่กระจุกตัวอยู่กับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

3. ปัจจัยของความรู้และความเข้าใจที่มีต่อการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พบว่า ความรู้และความเข้าใจส่งอิทธิพลเชิงบวกต่อการนำไปใช้ และเมื่อรวมกันทำให้พลังการอธิบายเพิ่มขึ้นสามารถอธิบายได้ว่า การขับเคลื่อนในระดับบุคคลจำเป็นต้องอาศัยทั้ง 1) ฐานข้อมูล ข้อเท็จจริง และกรอบจำแนก (ซึ่งหมายถึงความรู้) และ 2) ความสามารถในการตีความ เชื่อมโยง และให้เหตุผล ซึ่งหมายถึงความเข้าใจ จึงจะทำให้เกิดการตัดสินใจเชิงพฤติกรรมได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทางจิตวิทยาสังคมอย่างทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior: TPB) ที่อธิบายว่าพฤติกรรมเกิดจากเจตนา และสัมพันธ์กับทัศนคติ บรรทัดฐานทางสังคม และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Ajzen, 1991) กล่าวคือ ในเชิงกลไกความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้นอาจทำหน้าที่เสริมทัศนคติและเหตุผลเชิงคุณค่า ทำให้เจตนาในการลงมือทำชัดเจน จึงเห็นว่าในโมเดลรวม ความเข้าใจมีน้ำหนักมากกว่าความรู้เล็กน้อย ขณะเดียวกันความแปรปรวนของการนำไปใช้ได้ โดยรวมที่ระดับปานกลางเป็นสัญญาณที่สำคัญว่าความรู้และความเข้าใจไม่ใช่ทั้งหมดของการอธิบายการนำไปใช้ ยังมีสาเหตุอื่นที่ร่วมกำหนดพฤติกรรม เช่น ทัศนคติ บรรทัดฐาน การสนับสนุนจากสถาบัน โอกาสในการมีส่วนร่วม หรือความเชื่อมั่นว่าตนทำได้ซึ่งสอดคล้องกับการวิจารณ์โมเดลขาดแคลนความรู้ (knowledge-deficit model) และพบว่าเมื่อควบคุมตัวแปรแบบตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนแล้ว ความรู้เพียงอย่างเดียวอาจไม่ใช่ตัวทำนายพฤติกรรมที่มีนัยสำคัญ (Heeren et al., 2016) ในเชิงนัยทางปฏิบัติ ผลวิจัยนี้ จึงเสนอภาพการพัฒนานักศึกษาเพื่อที่ควรทำพร้อมกัน 2 ระดับ คือ 1) ระดับปัจเจกที่ยกระดับความรู้และความเข้าใจผ่านการเรียนรู้เชิงประสบการณ์/มีส่วนร่วม และ 2) ระดับสถาบันที่จัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมที่ทำให้การลงมือทำได้จริง โดยมีพื้นที่ทดลองทำ แรงเสริมทางสังคม และเครื่องมือสะท้อนผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวทาง ESD for 2030 ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างสมรรถนะและเปลี่ยนผ่านจากการเรียนรู้ไปสู่การลงมือปฏิบัติจริง รวมทั้งสอดคล้องกับข้อค้นพบเชิงเปรียบเทียบที่ว่า หากมหาวิทยาลัยมีโปรแกรมและการสนับสนุนเชิงนโยบายที่เหมาะสม จะช่วยให้ผู้เรียนแปลงความรู้ไปสู่พฤติกรรมได้ใกล้เคียงกว่า (Leal et al., 2024)

ข้อค้นพบ หรือองค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัยนี้ ก่อให้เกิดองค์ความรู้สำคัญเกี่ยวกับกลไกการแปลงจากการรับรู้ไปสู่การปฏิบัติในบริบทการพัฒนาที่ยั่งยืนของนักศึกษา โดยพบว่านักศึกษามีระดับความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนอยู่ในระดับสูง แต่การนำไปใช้จะเกิดขึ้นได้ชัดเจนมากขึ้นเมื่อความรู้และความเข้าใจทำงานร่วมกันในลักษณะของสาเหตุเชิงเสริมแรง ไม่ใช่ตัวแปรอิสระที่แยกจากกัน โดยเฉพาะความเข้าใจเชิงแนวคิดที่เชื่อมโยงกับกรอบนโยบายและบริบทสังคมมีอิทธิพลต่อการนำไปใช้มากกว่าความรู้เชิงข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ยังพบว่าปัจจัยทางประชากรศาสตร์ เช่น ประเภทและระดับการศึกษา ไม่ทำให้เกิดความแตกต่างของระดับความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสะท้อนบทบาทของสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในระดับ

มหาวิทยาลัยที่สามารถสร้างประสบการณ์ร่วมและลดความแตกต่างระหว่างผู้เรียนได้ ผลการวิเคราะห์เชิงถดถอยยังแสดงให้เห็นว่า ความรู้และความเข้าใจร่วมกันสามารถอธิบายการนำไปใช้ได้ในระดับปานกลาง จึงชี้ให้เห็นว่า การส่งเสริมพฤติกรรมด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนในนักศึกษาไม่ควรมุ่งเฉพาะการให้ความรู้ แต่ต้องพัฒนาให้เกิดความเข้าใจเชิงลึกควบคู่กับการจัดสภาพแวดล้อมและโอกาสในการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งเป็นข้อเสนอเชิงองค์ความรู้ที่ช่วยอธิบายกระบวนการขับเคลื่อนในระดับอุดมศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ในทางปฏิบัติของนักศึกษา โดยออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน และเน้นการลงมือปฏิบัติจริง เช่น กิจกรรมจิตอาสา โครงการบริการสังคม หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์

1.2 ควรพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนหรือการอบรมที่ช่วยลดความคลาดเคลื่อนในการประเมินตนเองของผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินหลายรูปแบบร่วมกัน เช่น การประเมินจากพฤติกรรมจริง การสะท้อนผลการเรียนรู้ การใช้แฟ้มสะสมงาน หรือการประเมินจากผู้สอน เพื่อให้การวัดผลมีความครอบคลุมและสะท้อนพฤติกรรมที่แท้จริงมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนหรือการอบรมที่ช่วยลดความคลาดเคลื่อนในการประเมินตนเองของผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินหลายรูปแบบร่วมกัน เช่น การประเมินจากพฤติกรรมจริง การสะท้อนผลการเรียนรู้ การใช้แฟ้มสะสมงาน หรือการประเมินจากผู้สอน เพื่อให้การวัดผลมีความครอบคลุมและสะท้อนพฤติกรรมที่แท้จริงมากขึ้น

2.2 ควรพัฒนาเครื่องมือวิจัยให้มีความหลากหลายมากขึ้น และควรใช้วิธีการเก็บข้อมูลหลายรูปแบบร่วมกัน เช่น การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม หรือการเก็บหลักฐานเชิงประจักษ์จากกิจกรรมจริง เช่น แฟ้มผลงาน กิจกรรมจิตอาสา หรือโครงการบริการชุมชน รวมทั้งควรพิจารณาใช้การวิจัยแบบติดตามผลหรือการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อให้สามารถอธิบายความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กองกิจการการพัฒนา กรมองค์การระหว่างประเทศ. (2567). *SDG Localization: ท้องถิ่นเข้มแข็งสู่รากฐานการพัฒนาอย่างยั่งยืน*. กรุงเทพมหานคร: กรมองค์การระหว่างประเทศ.
- ชล บุนนาค, อรรถเศรษฐ์ จริยธรรมากุล, ณัฐวิกรม พันธุ์วงศ์ภักดี, ณัฏฐา คงศรี และปาริชาติ เรืองเดช. (2561). *รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการประสานงานการวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชล บุนนาค. (2565). *Director's Note: 19: บทบาทมหาวิทยาลัยกับการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน: ฉบับขยายความ* [1/2]. สืบค้นเมื่อ 8 มกราคม 2569, จาก https://www.sdgmove.com/2022/05/02/directors-note-19-universities-and-sdgs-extended-version-1-2/#_ftn1
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *โมเดลลิสเรล สถิติวิเคราะห์สำหรับกรวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร. (2565). ประกาศ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร เรื่องนโยบายการพัฒนาย้อย่างยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร.
- มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร. (2568). หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง ปีการศึกษา 2568. กรุงเทพมหานคร: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร.
- มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร. (2567). มกธ.จับมือองค์กรเครือข่ายทางวิชาการภาครัฐและเอกชน 11 สถาบัน จัดประชุมวิชาการ เสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 12 ภายใต้แนวคิด “สหวิทยาการเพื่อการพัฒนานวัตกรรมที่ยั่งยืน” ผ่านระบบออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 8 มกราคม 2569, จาก <https://bkkthon.ac.th/home/th/article/post-2146>.
- มูลนิธิการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. (ม.ป.ป.). การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน คิทยาว คิดใหญ่ ครอบคลุม เชื่อมโยง เปลี่ยนพฤติกรรม. สืบค้นเมื่อ 8 มกราคม 2569, จาก <https://esdthailand.org/>
- ราชกิจจานุเบกษา. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580). เล่ม 135 ตอนที่ 87 ก. หน้า 1.
- วรวิทย์ จันทรสุวรรณ. (2568). ระดับชั้นความสามารถของบลูม (Bloom's Taxonomy). สืบค้นเมื่อ 8 มกราคม 2569, จาก https://sci.rmutp.ac.th/woravith/?page_id=11322.
- สมศักดิ์ สามัคคีธรรม. (2568). การจัดการเปลี่ยนแปลงองค์กร ยุทธศาสตร์ โครงสร้าง ภาวะผู้นำ ยุทธวิธี และวัฒนธรรมองค์กร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). *ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ 21 เซ็นจูรี.
- สุนิดา เกียรติวัฒนวิศาล. (2565). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาย้อย่างยั่งยืน. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์แห่งรัตนโกสินทร์*, 4(3), 1-18.
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational behavior and human decision processes*, 50(2), 179-211.
- Bloom, B.S. (1975). *Taxonomy of Education*. New York: David McKay Company.
- International Organization for Standardization. (2010). *Discovering ISO 26000 provides a basic understanding of the voluntary International Standard ISO 26000:2010, Guidance on social responsibility*. Geneva: International Organization for Standardization.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16, 297-334.
- Cuesta-Claros, A., Malekpour, S., Raven, R., & Kestin, T. (2023). Are the sustainable development goals transforming universities—An analysis of steering effects and depth of change. *Earth System Governance*, 17, 100186.
- Eduzone. (2024). 10 สถาบันอุดมศึกษาจำนวนนักศึกษามากที่สุด: ผลสำรวจจากสำนักงาน ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปีการศึกษา 2568. Retrieved 8 January 2026, from <https://today.line.me/th/v3/article/zNQ6GP>

- Heeren, A. J., Singh, A. S., Zwickle, A., Koontz, T. M., Slagle, K. M., & McCreery, A. C. (2016). Is sustainability knowledge half the battle? An examination of sustainability knowledge, attitudes, norms and efficacy to understand sustainable behaviours. *International Journal of Sustainability in Higher Education*, 17(5), 613-632.
- International Organization for Standardization. (2015). *ISO9001 Quality management systems Requirements*. Geneva: International Organization for Standardization.
- Leal, S., Nascimento, J., Piki, A., Tekerek, A., Güzel, A., Loureiro, A. & Oliveira, S. (2024). Exploring sustainable development perceptions among higher education students: An empirical study on knowledge, attitudes and behaviours. *Cleaner and Responsible Consumption*, 14, 100223.
- Office of the National Economic and Social Development Board. (2018). *National Strategy 2018 – 2037 (Summary)*. Bangkok: National Strategy Secretariat Office.
- SD Perspectives. (2024). *อว.เผย 3 นโยบาย บูรณาการ SDGs เข้าสู่หลักสูตรและการวิจัยในทุกสถาบันอุดมศึกษา*. Retrieved 8 January 2026, from <https://www.sdperspectives.com/activities/25872-mhesi-sdgs/>
- United Nations. (2015). *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*. New York: United Nations General Assembly.
- Zhou, R., Abedin, N. F. Z., & Paramasivam, S. (2022). Sustainable Development Goals Knowledge and Sustainability Behaviour: A Study of British and Malaysian Tertiary Students. *Asian Journal of University Education*, 18(2), 430-440.